

16.01.2019

Ärende/18

§ 18

Den av ledamoten Sami Muttilainen väckta motionen om tillfälliga lokaler för Puotilan ala-asteen koulu

HEL 2018-003836 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Sami Muttilainen väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sami Muttilainen och 26 andra ledamöter föreslog i sin motion väckt våren 2018 att staden omedelbart ska skrida till åtgärder för att få fram tillfälliga lokaler för Puotilan ala-asteen koulu, som har drabbats av problem med inomhusluften, så att lokalerna kan tas i bruk senast i början av höstterminen 2018.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen har fått stadsmiljönämndens respektive fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande om motionen. Enligt den rollfördelning som fastslås i stadens lokalanskaffningsanvisningar bestämmer och meddelar fostrans- och utbildningssektorn storleken på sitt lokalbehov och sina funktionella behov, och stadsmiljösektorn svarar för anskaffning, uppförande och underhåll av de behövliga lokalerna.

I stadens nuvarande byggnadsprogram för husbyggnadsprojekt (2018–2027) ingår det en plan på ombyggnad av Puotilan ala-asteen koulu åren 2020–2021. På basis av de konditionsundersökningar som har gjorts och den nytta som man genom nybyggnation väntas få i form av mera funktionella lärmiljöer, föreslås det att projektet i det nya utkastet till byggnadsprogram verkställs i form av ersättande nybyggnation i stället för ombyggnad. Verkställandet av nybyggnationen föreslås infalla under samma år som den förut planerade ombyggnaden. Projektet genomförs i form av så kallad offentlig-privat samverkan, vilket möjliggör en snabbare tidtabell. De funktioner som placeras i den nya skolfastigheten är lågstadiet och dessutom förskoleundervisning som ny funktion.

Att uppföra en ny byggnad på den nuvarande tomten betyder att den befintliga fastigheten ska rivas och att skolan förläggs till tillfälliga lokaler medan byggandet pågår. Det är ännu inte klart var de tillfälliga lokalerna kommer att ligga. Staden har gjort och gör behövliga reparationer på basis av undersökningsresultaten, för att säkerställa att de nuvarande lokalerna är trygga och hälsosamma och så att det ska vara möjligt att fortsätta använda byggnaden ända tills den rivs.

Stadsmiljösektorn har låtit utföra de reparationer i skolbyggnaden som rekommenderades av en utomstående utredningskonsult (Ramboll Finland Oy) i syfte att förbättra och säkerställa inomhusluftens kvalitet. Reparationerna relaterade till inomhusluften har utförts våren och sommaren 2018. De har planerats och resultatet har besiktigats av Ramboll i linje med Valviras instruktioner. De verkställda reparationerna och övriga åtgärderna är följande:

Under jullovet 2017 har man ytbelagt ventilationskanalerna, undersökt den totala luftmängden, byggt undertryckskanalsystem för rörtunneln och installerat kanalsystem och en frånluftsfläkt.

Våren och sommaren 2018 har man utfört följande arbetsmoment:

- rengöring av ventilationskanalerna, byte av ventilationsmaskinernas filter, mätning av luftmängden samt införande av övertryck i undervisnings-, förvaltnings- och personallokalerna
- reparationer för att förbättra konstruktionernas lufttätthet i klassrummen
- sektionering av källaren för att trygga inomhusluftens kvalitet, så att luften från källaren inte ska läcka ut i de övre våningarna
- rengöring av dammet upptill, och sänkning av temperaturen med omkring fem grader till 21 grader

- byte av anslagstavlor material från linoleum
- förbättring av ventilationen i enskilda klassrum. Man har installerat en ventilationsmaskin i musiksalen, och i övriga klassrum har tilluftskanaler flyttats så att det sker en bättre luftväxling i utrymmena.
- cirka 20 luftrenare har levererats till skolans lokaler
- gymnastiksalens vikdörrar har avlägsnats och bakväggens fog har tätats. Läktarens fond och sidogångarnas väggfogar har tätats, så att orenheter inte ska kunna sippra ur konstruktionerna ut i inomhusluften.
- installation av en plastmatta på biblioteksgolvet för att förbättra bottenplattans täthet
- införande av undertryck i krypprunden under gymnastiksalen och matsalen och förseglande av dess lucka så att orenheter inte ska kunna sippra ut i inomhusluften.

Mot slutet av sommaren 2018 har det gjorts mätningar med indikatorämne för att säkerställa kvaliteten på tätningsarbetet och att detta har lyckats. Sitowise Oy:s inspektionsrapport ger vid handen att reparationerna avsevärt har förbättrat omständigheterna i de lokaler som har reparerats.

Det finns i skolbyggnaden fyra mätapparater som mäter lokalernas övertryck, två mätare som mäter rörtunnelns och de två ur bruk tagna språkklassrummens undertryck, och två mätare som mäter mängden koldioxid, temperaturen och tryckskillnaden över det yttre höljet. Om det sker förändringar i byggnadens tryckförhållanden, går det ett alarm till det företag som ansvarar för ventilationen.

Byggnadens ventilation är på hela tiden, och löseendomen har rengjorts.

Byggnadshälsoexperten (Ramboll Finland Oy) följer fastighetens kondition på månadsbasis ända fram tills verksamheten i byggnaden upphör.

Symptom hos lokalernas brukare följs aktivt i samarbete med Företagshälsan Helsingfors och skolhälsovården. Fostrans- och utbildningsnämnden har i sina utlåtanden konstaterat att skolans personal inte under hösten 2018 har tagit kontakt med företagshälsovården i ärenden som har att göra med inomhusluftsbesvär, och att fyra elevers föräldrar har misstänkt att barnets symptom beror på skolans inomhusluft. Dessa data är från början av september, då terminen just hade börjat.

Miljötjänsterna, som hör till stadsmiljösektorn, har 25.9.2018 gjort en inspektion i lokalerna, och enligt den har skolhälsovårdaren denna höst

16.01.2019

Ärende/18

fått anmälningar om att 15 elever har haft besvär på grund av inomhusluften. Miljötjänsterna konstaterar i inspektionens slutsatser att det i en del av skolans lokaler finns en lukt- och hygienrelaterad risk till följd av tilltäppta avlopp, något som kan medföra en hälsorisk för dem som uppehåller sig i lokalerna. Miljötjänsterna har uppmanat dem som ansvarar för fastighetsunderhållet att utreda vad man kan göra för att förebygga att avloppen täpps till.

Fostrans- och utbildningsnämnden har i sitt utlåtande till stadsstyrelsen betonat att alla lokaler som används i undervisningen ska vara lämpliga för verksamheten, hälsosamma och trygga. Både stadsmiljönämnden och fostrans- och utbildningsnämnden har i sina utlåtanden bedömt att det på basis av den här ovan relaterade informationen är skäl för Puotilan ala-asteen koulu att flytta till tillfälliga lokaler avsevärt tidigare än när byggnaden börjar rivras.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtutettu Sami Muttilaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 28.11.2018 § 399

HEL 2018-003836 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet till stadsfullmäktiges sammanträde 16.1.2019.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

16.01.2019

Ärende/18

Kaupunginhallitus 19.11.2018 § 747

HEL 2018-003836 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

12.11.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 25.09.2018 § 449

HEL 2018-003836 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Puotilan ala-asteen perusparannus on kaupungin talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2018-2027 ohjelmoitu vuosille 2020-2021. Palvelutilaverkosta tehtyjen selvitysten ja perusparannusta varten tehtyjen kuntotutkimusten sekä uusien oppimisen ympäristöjen vaatimusten perusteella rakentamishjelman luonnoksessa vuosiksi 2019-2028 hanketta esitetään perusparannuksen sijaan toteutettavaksi korvaavana uudisrakennuksena vuosille 2020-2021. Hanke suunnitellaan toteutettavaksi ns. elinkaarimallina, mikä mahdollistaa perinteistä toteutusmallia nopeamman toteutusaikataulun.

Kaupunkiympäristön toimiala on teettänyt Puotilan ala-asteen koulurakennuksessa ne korjaukset, jotka ulkopuolinen tutkimuskonsultti (Ramboll Finland Oy) on sisäilman laadun parantamiseksi ja varmistamiseksi suositellut tehtäviksi. Sisäilmakorjaukset on tehty kevään ja kesän 2018 aikana. Ne on suunnitellut ja niiden toteutuksen on katselmoinut Ramboll Valviran ohjeen mukaisesti. Tehdyt korjaukset ja muut toimet ovat seuraavat:

Joululoman 2017 aikana on pinnoitettu ilmanvaihtokanavia, tarkastettu kokonaisilmamäärät, rakennettu putkitunnelin alipaineistuskanavisto sekä asennettu kanavisto ja poistoilmapuhallin.

Kevään ja kesän 2018 aikana on tehty seuraavat työt:

- ilmanvaihtokanavien puhdistus, iv-koneiden suodattimien vaihto, ilmamäärien mittaaminen sekä opetus-, hallinto- ja henkilökunnan tilojen ylipaineistus
- rakenteiden ilmatiiviyttä parantavat korjaukset luokkatiloissa
- kellarin osastointi sisäilman laadun varmistamiseksi, jotta kellarituloista ei kulkeudu ilmaa yläkerroksiin
- yläpölyjen puhdistaminen ja lämpötilan laskeminen noin viidellä asteella 21 asteeseen
- linoleumista valmistettujen ilmoitustaulujen materiaalien vaihto
- ilmanvaihtoa parantavat toimet yksittäisissä luokissa. (Musiikkiluokkaan on asennettu ilmanvaihtokone, ja muissa luokissa tuloilmapäätte-elinten sijaintia on muutettu siten, että tilat huuhtoutuvat paremmin.)
- noin 20 ilmanpuhdistimen toimittaminen koulun tiloihin
- liikuntasalin paljeoven poistaminen ja takaseinän sauman tiivistys. Katsomon tausta ja sivukäytävien seinäliittymät on tiivistetty, jotta rakenteista ei kulkeutuisi sisäilmaan epäpuhtauksia.
- muovimaton asentaminen kirjaston lattiaan alapohjan tiiviyden parantamiseksi
- liikuntasalin ja ruokalan alapuolella sijaitsevan ryömintätilan alipaineistaminen ja ryömintätilaan johtavan luukun sulkeminen siten, että sieltä ei pääse kulkeutumaan epäpuhtauksia sisäilmaan

Korjausten onnistumisen varmistamiseksi on loppukesästä 2018 tehty tiivistyskorjausten laadunvarmistusmittauksia merkkiainekokein, joiden avulla on varmistettu tiivistystöiden onnistuminen. Sitowise Oy:n tarkastusraportin mukaan tehdyt korjaukset ovat parantaneet korjatuissa tiloissa olosuhteita huomattavasti. Koulurakennuksessa on neljä mittalaitetta, jotka mittaavat tilojen ylipaineisuutta ja kaksi mittalaitetta jotka mittaavat putkitunnelin ja käytöstä pois otettujen kahden kieliluokan alipaineisuutta sekä kaksi mittalaitetta, jotka mittaavat hiilidioksidia, lämpötilaa ja paine-eroa ulkovaipan yli. Mikäli rakennuksessa tapahtuu painesuhteiden muutoksia, ilmanvaihtotöistä kohteessa vastaava yritys saa asiasta hälytyksen. Lisäksi rakennuksen ilmanvaihto on päällä koko ajan ja irtaimisto on puhdistettu.

Rakennusterveysasiantuntija (Ramboll Finland Oy) seuraa kiinteistön kuntoa kuukausittain rakennuksen toiminnan päättymiseen asti. Kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalvelut tekee koulun tiloissa tarkastuksen syyskuun lopussa. Tilojen käyttäjien oireilua seurataan aktiiv-

16.01.2019

visesti yhteistyössä Työterveys Helsingin ja kouluterveyshuollon kanssa.

Edellä kerrottujen tietojen perusteella kaupunkiympäristölautakunnan näkemys on, että Puotilan ala-asteella ei ole tarvetta siirtyä väistötiloihin merkittävästi ennen rakennuksen purkamisen alkamista.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Sari Hilden, rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö, puhelin: 310 40315
sari.hilden(a)hel.fi
Jari Pere, projektinjohtaja, puhelin: 310 31803
jari.pere(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 18.09.2018 § 192

HEL 2018-003836 T 00 00 03

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Puotilan ala-asteen perusparannus on kaupungin talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2018-2027 ohjelmoitu vuosille 2020-2021. Perusparannusta varten tehtyjen kuntotutkimusten, uudisrakentamisen myötä saatavien toimivampien oppimisen ympäristöjen ja koulukiinteistöön sijoitettavan esiopetuksen vuoksi rakentamishjelman luonnoksessa vuosiksi 2019-2028 hanketta esitetään perusparannuksen sijaan toteutettavaksi korvaavana uudisrakennuksena vuosille 2020-2021. Hanke suunnitellaan toteutettavaksi ns. elinkaari-mallina, mikä mahdollistaa perinteistä toteutusmallia nopeamman toteutusaikataulun. Uuteen koulukiinteistöön sijoitetaan ala-asteen lisäksi uutena toimintona esikouluopetusta.

Hankkeen toteuttaminen nykyiselle tontille tarkoittaa nykyisen kiinteistön purkamista ja koulun sijoittamista väistötiloihin rakentamisen ajaksi. Kaupunkiympäristön toimiala tekee tutkimustulosten perusteella tarvittavat korjaustoimenpiteet, jotta nykyisten tilojen turvallisuus ja terveellisyys varmistetaan ja rakennuksen käyttöä voidaan jatkaa sen purkamiseen asti. Hankkeen väistötilojen sijainti ei ole vielä selvillä.

Kaupungin tilanhankintaohjeen roolijaon mukaan kasvatuksen ja koulutuksen toimiala määrittää ja ilmoittaa tarvitsemiensa tilojen määrän sekä niiden toiminnalliset tarpeet ja kaupunkiympäristön toimiala vas-

taa tarvittavien tilojen hankinnasta, toteutuksesta sekä yllä- ja kunnossapidosta. Käyttäjä puolestaan vastaa tilojen siivouksesta ja siivottavuudesta.

Lautakunta korostaa, että kaikki oppimisen tilat tulee olla toimintaan soveltuvia, terveellisiä ja turvallisia. Lautakunta pitää erityisen tärkeänä rakentamisen laadun varmistamista sekä rakennusten riittävää kunnossa- ja ylläpitoa. Nämä tehtävät ovat kaupunkiympäristön vastuualuetta.

Kaupunkiympäristön toimiala on teettänyt Puotilan ala-asteen koulurakennuksessa ne korjaukset, jotka ulkopuolinen tutkimuskonsultti (Ramboll Finland Oy) on sisäilman laadun parantamiseksi ja varmistamiseksi suositellut tehtäviksi. Sisäilmakorjaukset on tehty kevään ja kesän 2018 aikana. Ne on suunnitellut ja niiden toteutuksen on katselmoinut Ramboll Valviran ohjeen mukaisesti. Tehdyt korjaukset ja muut toimet ovat seuraavat:

Joululoman 2017 aikana on pinnoitettu ilmanvaihtokanavia, tarkastettu kokonaisilmamäärät, rakennettu putkitunnelin alipaineistuskanavisto sekä asennettu kanavisto ja poistoilmapuhallin.

Kevään ja kesän 2018 aikana on tehty seuraavat työt:

- ilmanvaihtokanavien puhdistus, iv-koneiden suodattimien vaihto, ilmamäärien mittaaminen sekä opetus-, hallinto- ja henkilökunnan tilojen ylipaineistus
- rakenteiden ilmatiiviyttä parantavat korjaukset luokkatiloissa
- kellarin osastointi sisäilman laadun varmistamiseksi, jotta kellarituloista ei kulkeudu ilmaa yläkerrokseen
- yläpölyjen puhdistaminen ja lämpötilan laskeminen noin viidellä asteella 21 asteeseen
- linoleumista valmistettujen ilmoitustaulujen materiaalien vaihto
- ilmanvaihtoa parantavat toimet yksittäisissä luokissa. (Musiikkiluokkaan on asennettu ilmanvaihtokone, ja muissa luokissa tuloilmakanavien sijaintia on muutettu siten, että tilat huuhtoutuvat paremmin.)
- noin 20 ilmanpuhdistimen toimittaminen koulun tiloihin
- liikuntasalin paljeoven poistaminen ja takaseinän sauman tiivistys. Katsomon tausta ja sivukäytävien seinäliittymät on tiivistetty, jotta rakenteista ei kulkeutuisi sisäilmaan epäpuhtauksia.
- muovimaton asentaminen kirjaston lattiaan alapohjan tiiviiden parantamiseksi
- liikuntasalin ja ruokalan alapuolella sijaitsevan ryömintätilan alipaineistaminen ja sen luukun sulkeminen siten, että sieltä ei pääse kulkeutumaan epäpuhtauksia sisäilmaan.

16.01.2019

Loppukesästä 2018 on tehty tiivistyskorjausten laadunvarmistusmittauksia merkkiainekokein, joiden avulla on varmistettu tiivistystöiden onnistuminen. Sitowise Oy:n tarkastusraportin mukaan tehdyt korjaukset ovat parantaneet korjatuissa tiloissa olosuhteita huomattavasti.

Koulurakennuksessa on neljä mittalaitetta, jotka mittaavat tilojen ylipaineisuutta ja kaksi mittalaitetta jotka mittaavat putkitunnelin ja käytöstä pois otettujen kahden kieliluokan alipaineisuutta. Mikäli rakennuksessa tapahtuu painesuhteiden muutoksia, ilmanvaihtotöistä kohteessa vastaava yritys saa asiasta hälytyksen.

Rakennuksen ilmanvaihto on päällä koko ajan ja irtaimisto on puhdistettu.

Rakennusterveysasiantuntija (Ramboll Finland Oy) seuraa kiinteistön kuntoa kuukausittain rakennuksen toiminnan päättymiseen asti. Kaupungin ympäristöpalvelut tekee koulun tiloissa tarkastuksen syyskuun lopussa. Tilojen käyttäjien oireilua seurataan. Työterveys Helsingistä 4.9.2018 saadun tiedon mukaan Puotilan ala-asteen henkilökunta ei ole ottanut sisäilmaoireilusta yhteyttä työterveyshuoltoon syksyn 2018 aikana. Kouluterveydenhuollosta 3.9.2018 saadun tiedon mukaan neljän eri oppilaan vanhemmalla on ollut epäily siitä, että lapsi oireilee koulun sisäilman takia. Edellä kerrottujen tietojen perusteella ja tarkkaa tilojen kunnon seurantaa noudattamalla kaupungin tämän hetkinen näkemys on, että Puotilan ala-asteella ei ole tarvetta siirtyä väistötiloihin merkittävästi ennen rakennuksen purkamisen alkamista.

Käsittely

18.09.2018 Ehdotuksen mukaan

Muutoksenhakuohje vaihdettu oikeaksi pöytäkirjanpitäjän toimesta 19.9.2018.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Sari Lehtonen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 15124
sari.k.lehtonen(a)hel.fi
Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi